

PhDr. Lucie Antošíková, Ph.D.

Oddělení pro výzkum 20. stol. a literatury současné, Ústav pro českou literaturu AV ČR.
Od roku 2017 v čele ústavního *Týmu pro studium paměti a traumatu v literatuře*, viz [PhDr. Lucie Antošíková, Ph.D. - ÚČL AV ČR \(cas.cz\)](#)

Anotace:

Cílem připravovaného projektu s pracovním názvem *SÍLA JEDNAT: DĚDICTVÍ DISENTU. Ženy mezi resiliencí a traumatem* je nalézt a pojmenovat, čemu přesně ženy v disentu při svém (veřejném) působení čelily a jak se s tím vyrovnávaly, stejně jako to, jakých zdrojů přitom využívaly (především ve smyslu sebe-podpory, ale také ve smyslu fungování komunit a sociálních struktur) a nakolik byly v jejich využívání úspěšné (tedy kolik zátěže unesly bez následků a kde se objevovala případná rizika traumatizace). Ve vztahu k traumatizaci se projekt opírá o pojetí traumatu v díle Alexandra Kratochvila, základním výchozím materiálem jsou publikované výpovědi disidentek.

Důležitou součástí výzkumu představují také zastávané hodnotové rámce respondentek, tedy odpověď na otázku, kde a z čeho braly sílu pokračovat ve své práci navzdory nepohodlí a pronásledování. A konečně mě jako literární vědkyni zajímá, jak byla činnost žen v disentu a vše, co ji doprovázelo, komunikována, tedy reprezentována a reflektována, veřejně i uvnitř společnosti, a to dobově i napříč časem.

Ideou v pozadí je snaha definovat, co je z dědictví disentu v současnosti živé, co stojí za to si ponechat a kultivovat a co je třeba nahlas odsoudit.

Prameny:

Horáková, Daňa. *O Pavlovi*. Praha, 2020.

Chramostová, Vlasta. *Byl to můj osud. Na přeskáčku I*. Praha, 1999.

Kantůrková, Eva. *Sešly jsme se v této knize*. Praha, 1991.

Lefeuvre, Ivanka. *Migrace 1982. Deníkové záznamy signatářky Charty 77 vystěhované v rámci akce „Asanace“ z Československa*. Praha, 2014.

Němcová, Dana. *Děj se co děj, nemáte se čeho bát*. Praha, 2021.

Stankovičová, Olga. Stehlík podle Mandelštamové. In *Revolver revue*, 2020, roč. XXXV, č. 120, s. 133–184.

Šiklová, Jiřina. *Bez ohlávky*. Praha, 2011.

Vaculíková, Madla. *Já jsem oves*. Praha, 2012.

Vodňanská, Jitka. *Voda, která hoří*. Praha, 2018.

Literatura:

- Alexander, Jeffrey C. K teorii kulturního traumatu. In Kratochvíl, Alexander (ed.) *Paměť a trauma pohledem humanitních věd, komentovaná antologie teoretických textů*. Praha 2015, s. 97–122.
- Bolton, Jonathan. *Světy disentu*. Praha, 2015.
- Bytová revolta: Jak ženy dělaly disent*. Linková, Marcela – Straková, Nad' a (eds.). Praha, 2017.
- Caruth, Cathy (ed). *Unclaimed Experience: Trauma, Narrative and History*. Baltimore, 1996.
- Kobolt, Katja: *Frauen schreiben Geschichte(n). Krieg, Geschlecht und Erinnern in ehemaligen Jugoslawien*. Drava, 2009.
- Kolk, Bessel van der. *Tělo sčítá rány: Jak trauma dopadá na naši mysl i zdraví a jak se z něj léčit*. Jan Melvil, Brno 2021.
- Kratochvíl, Alexander. *Posttraumatisches Erzählen: Trauma – Literatur – Erinnerung*. Berlin, 2019.
- Podoby československé normalizace*. Činátl, Kamil; Mervart, Jan; Najbert, Jaroslav (ed.). Praha, 2017.
- Suk, Jiří et al. *Šest kapitol o disentu*. Praha, 2017.
- Vítězové? Poražení? Životopisná interview I. díl Disent v období tzv. normalizace*. Urbášek, Pavel; Vaněk, Miroslav (eds.). Praha 2005.